

TEKNOFEST 2020 ROKET YARIŞMASI Lagari Roket Takımı Atışa Hazırlık Raporu (AHR)

Takım Yapısı

Dr. Öğr. Üyesi Ömer POLAT Bahçeşehir Üniversitesi **Akademik Danışman**

İsmail Metin ÖZBAKAR Bahçeşehir Üniversitesi (Endüstri Mühendisliği) **Ekip Lideri**

Burak BİLGİN
Bahçeşehir Üniversitesi
(İşletme Mühendisliği)
Mekanik Tasarım Sorumusu

Hakan ÖZTÜRK
Bahçeşehir Üniversitesi
(Endüstri Mühendisliği)
Üretim ve Pazarlama
Sorumlusu

Mehmet Ali YÜCEL Bahçeşehir Üniversitesi (İşletme Mühendisliği) Tasarım ve Pazarlama Sorumlusu

KTR'den Değişimler

Yapılan Değişiklik	Açıklama
Kanatçık montaj yönteminin değiştirilmesi.	Ahşapa geçireceğimiz kanatçıkların ahşap yapısı açısından gerektiği kadar dayanıklı olmayacağına karar verdik. Bu yüzden kanatçıklarımızın vidalama yöntemi ile montajlanmasına karar verdik.
Telemetri modulünün değişimi.	Xbee modülünün Türkiye'de bulunabilirliğinin zor olmasından ötürü ve ayrıca COVID-19 virüsünden dolayı yurt dışından ürün tedariğinin bu dönemde sıkıntılı olmasından ötürü daha kolay ulaşılabilir alternatif bir modül olan NRF24L01 haberleşme modülü kullanılmıştır.
Ticari sistem değişikliği	Ticari sistemi olarak Telemega yerine Telemetrum tercih edilmiştir. Sebebi, Telemega'nın maliyetinin çok daha fazla olması.

Roket Alt Sistemleri

	Tamamlanma Yüzdesi	Açıklama
Burun Gövdesi	%100	Üretim tamamiyle bitmiştir sadece tölerans gösterilen boyama, ince zımpara, alıştırma işlemleri kalmıştır.
Gövdeler	%100	Üretim tamamiyle bitmiştir sadece tölerans gösterilen boyama, ince zımpara, alıştırma işlemleri kalmıştır.
Kanatçıklar	%100	Üretim tamamiyle bitmiştir yalnızca boyama işlemi kalmıştır.
Aviyonik Sistem	%80	Ticari sistemimiz ve PCB'miz gümrükten geçmiş olup kurban bayramı nedeniyle elimize ulaşmamıştır. Bu nedenle aviyonik sistemimizin montajı tamamlanmamıştır ama teorik anlamda tamamlanma yüzdesi %80'dir. Bayramdan sonraki hafta tamamlanma yüzdesi %100 olacaktır.
Ayrılma ve Kurtarma Sistemleri	%100	Üretim tamamiyle tamamlanmıştır. Karabarut eşanşörümüzün montajı, karabarut dolumu ve ateşleme sistemi montajlanması gerçekleştirelecektir.

Roket Alt Sistemleri

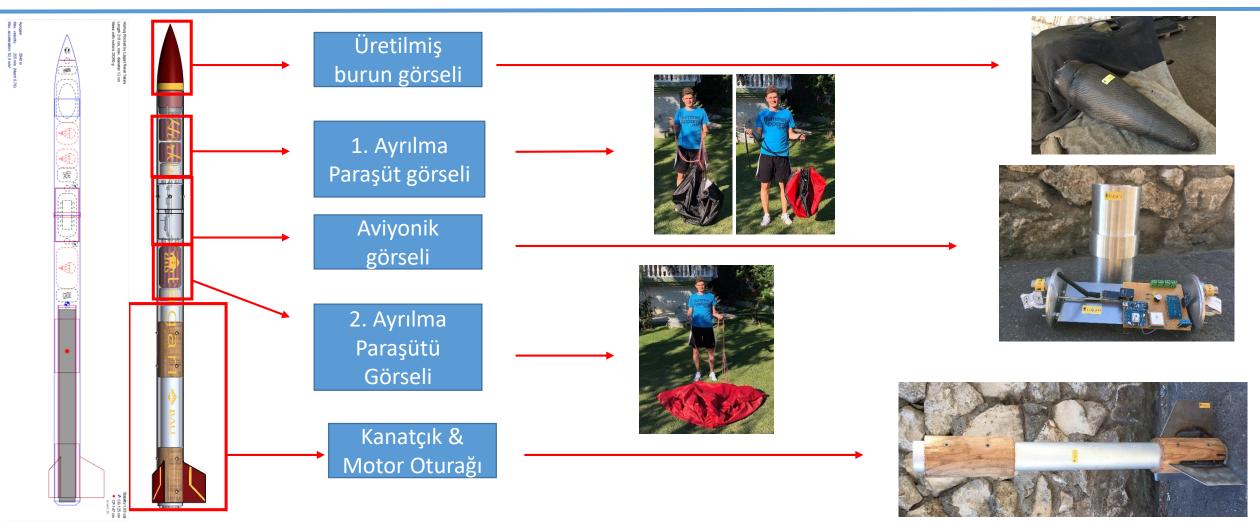

	Tamamlanma Yüzdesi	Açıklama
Motor Oturağı ve Motor Merkezleyici Halka	%100	Üretim tamamiyle tamamlanmıştır. Herhangi bir işlem yapılmasına gerek kalmamıştır.
Motor Tutucu	%100	Üretim tamamiyle tamamlanmıştır. Herhangi bir işlem yapılmasına gerek kalmamıştır.
Paraşütler	%100	Üretim tamamiyle tamamlanmıştır. Herhangi bir işlem yapılmasına gerek kalmamıştır.
Faydalı Yük	%100	Üretim tamamiyle tamamlanmıştır. Herhangi bir işlem yapılmasına gerek kalmamıştır.

Alagari OpenRocket / Roket Tasarımı Genel Görünüm

OpenRocket / Roket Tasarımı Genel Görünüm

ROKET BÖLÜM ADI	BOYUTLAR
Burun Konisi	R60mm(Maks) x 300mm
Ön Boru	R60mm x 540mm
Arka Boru	R60mm x 1310mm
Motor Tutucu	R60mm(Maks) R32mm(Min) x 35mm
Kanatçık (Root, tip, yükseklik)	190mm, 128mm, 110mm

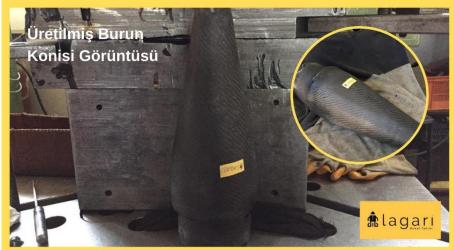
Roket Alt Sistemleri Mekanik Görünümleri ve Detayları

Burun ve Faydalı Yük Mekanik Görünüm

Burun – Detay

	Carbon Fiber (Seçilen)
AVANTAJLAR	 Muadillerine göre hafiftir Muadillerine göre daha sert ve dayanıklıdır
DEZAVANTAJLAR	Zor işlenir Tamiri zordur

• Burun konisi carbon fiber malzemeden üretilmiştir. Bu nedenle oldukça dayanıklı bir yapıya sahiptir. Üretim aşamasında alt yüzey için bir kalıp oluşturulmuştur. Daha sonrasında carbon fiber elyafa sarılarak el ile yatırma işlemi yapılmıştır. Burun konimizin zımparalanma işlemlerinin büyük bir kısmı gerçekleşmiştir fakat bir takım son rütuşların yapılması gerekmektedir. Zımparalanma işleminin tamamiyle bitmesi ve pürüzsüz bir yüzey elde edildikten sonra boyama işlemi gerçekleştirilecektir.

Burun Konisi Üretimi

https://www.youtube.com/watch?v=S25segyo44w

Faydalı Yük ve Faydalı Yük Bölümü – Detay

- Faydalı yükümüzün amacı ulaşılamayan bölgelerde gerçekleşen yangınlara uzaktan müdahale etmektir.
- Faydalı yükümüzün dış kasası tornada işlenmiştir.
- Silikon yarıklar açılıp içlerine drenaj delikleri açılmıştır.
- Faydalı yük, burun konisinin yaklaşık yarısını ve gövde kısmının belli bir alanını kaplayarak arada bir entegre sabitlik dayanıklılığı görevi görmektedir. Üzerindeki paslanmaz çelik mapalar ve şok kordonu ile burun konisi ve paraşüte bağlı bir şekilde yükün sabit durmasını sağlar.
- Mapalar, yükün şok kordonu ile burun konisine ve paraşüte bağlı olmasını sağlar. Kapaklar sıvının dolumunda kolaylık sağlar.
   Yarıkları dolduran nötr silikon ateşte erir ve yangın söndürücü sıvının dışarı çıkışını gerçekleştirir. İçerisindeki potasyum karbonat bileşenli sıvı ise ateşe direkt nüfuz ederek sönmesini sağlar.

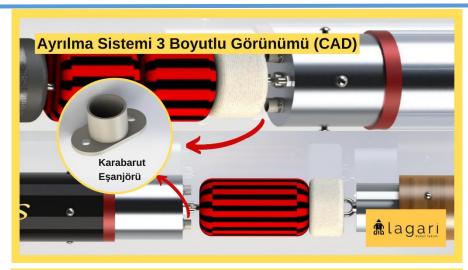
Faydalı Yük Üretimi

https://www.youtube.com/watch?v=sPiJRr3RIDk

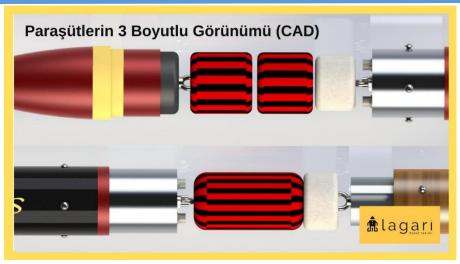

Kurtarma Sistemi Mekanik Görünüm

Ayrılma Sistemi – Detay

- Roketimiz gereken irtifaya ulaştığı zaman ürettiğimiz Hürkuş Roketi Telemetri Sistemi sayesinde almış olacağımız sinyaller karabarut eşanjörünün içindeki elektronik ateşleme telini harekete geçirecektir. Bu işlemin gerçekleşmesinin ardından karabarutun yanmasıyla oluşan gaz basıncı sayesinde paraşütlerin açılma işlemi gerçekleşecektir.
- Karabarut yatağı tornada üretilmiştir. Sağlam bir yapıya sahip olması ve patlamanın yaratacağı basınca dayanıklı olması için demirden üretilmiştir.
- Atış alanında karabarut kaplarımız doldurulduktan sonra ateşleme teli gerekli yere yerleştrilecektir. Daha sonrasında aviyonik sisteme montajlama işlemi gerçekleştirilecektir.

Ayrılma Sistemi Üretimi

https://www.youtube.com/watch?v=cq4gaT5XOH4

Paraşütler – Detay

- Paraşütlerimiz simülasyonlar aracılığı ile gerçekleştirdiğimiz hesaplamalar sonucu ve ayrıca gerçekleştirmiş olduğumuz testler doğrultusunda ortaya çıkan ölçüler dahilinde üretilmiştir.
- Paraşütlerimizin tasarımı tamamiyle bize ait olup CAD çizimleri bizim tarafımızdan yapılmıştır.
- Paraşütlerimizin üretim aşaması uzman terziler tarafından gerçekleştirilmiştir.

	ÇAP	RENK
Ana Paraşüt	300cm	Kırmızı
Gövde Marş Paraşütü	150cm	Siyah
Burun Konisi ve Faydalı Yük Paraşütü	115cm	Kırmızı - Siyah
Paraşüt Üretimi https://www.youtube.com/watch?v=iOxxsk4S_zw		

31 Temmuz 2020 Cuma

Aviyonik Sistem Mekanik Görünüm

Aviyonik Sistem – Detay

- Aviyonik bölmede kullanacağımız ve kendi üretimimiz olan Hürkuş Roketi Telemetri Sistemi, bizim geliştirmiş olduğumuz mikrodenetleyici karttır. Bu elektronik kart 9V güç ile çalışmaktadır. Ayrıca atmega 328p entegresini kullanan bu kart üzerinde olan basınç GPS ivme sensörleri vesilesiyle almış olduğu verileri yer istasyonuna iletmek ile görevlidir. Bu kart sayesinde çift paraşüt ayrılmasının gerçekleşmesi mümkün hale gelecektir. Görevi "Tepe Noktasında" ve 650m irtifaya ulaştığımız zaman karabarut eşanjörlerini aktif hale getirmektir.
- Aviyonik bölmemizin dış kasası tornada işlenmiştir. Malzemesi alüminyumdur.
- Hürkuş Roketi Telemetri Sistemi için özel bir PCB üretilmiştir.
- Ticari sistemimiz Telemetrum'dur.

Aviyonik Sistem Üretimi

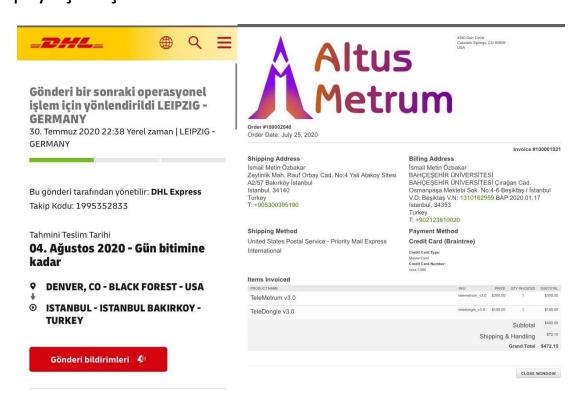
https://www.youtube.com/watch?v=xtEpR3yUfsg

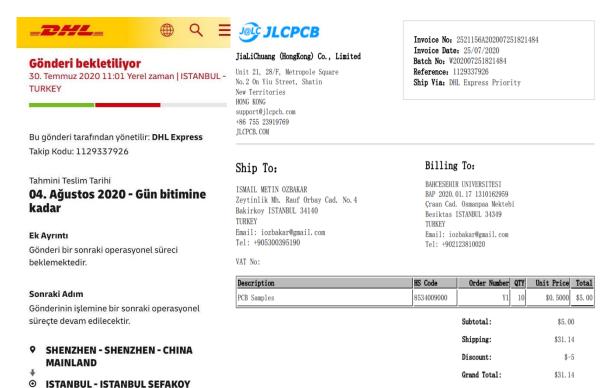

Aviyonik Sistem – Detay

 Aviyonik sistemimizin üretim yüzdesi teorik anlamda %80'dir. Ticari sistemimiz ve PCB'miz gümrükten geçmiş olup kurban bayramı nedeniyle elimize ulaşamamıştır. Kurban Bayramı sonrasındaki günlerde elimize ulaşacak ve o hafta içerisinde üretimimiz tamamiyle tamamlanmış olacaktır. Bu durumu ispatlayacak fotoğraflar tarafınızla aşağıda paylaşılmıştır.

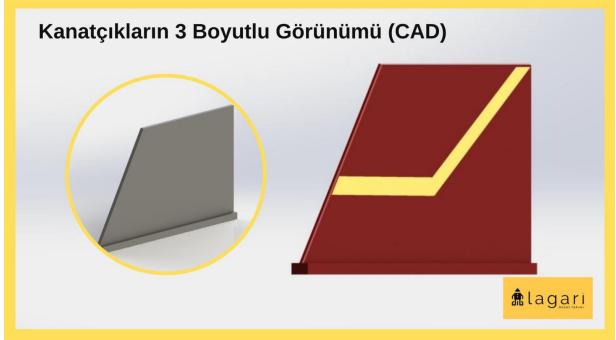

Kanatçıklar Mekanik Görünüm

Kanatçıklar – Detay

• Kanatçık plakamız "Lazer Kesim" işlemi ile üretilmiştir. İşlem olarak lazer kesim seçilmesinin sebebi kanatçığın en hassas şekilde üretilmesini sağlamaktır. Lazer kesim işlemi ile kesildikten daha sonra altındaki bağlantı parçası argon kaynağı yardımı ile kaynatılmıştır. Bu işlemler esnasında uygulanan kaynağın hassas ve düzgün olması parçanın sağlamlığı ve birleştirilebilmesi açısından oldukça önemlidir. Kanatçığımızın profili olan "Rounded" profil taş makinesi ve zımpara yardımıyla elde edilmiştir. Yapılan bu işlemler ardından rüzgar tüneli ve mukavemet testleri ile işlemlerimiz ve sonuçları incelenmiştir. Aerodinamik açısından kanatçığımızın en önemli unsurlarından bir tanesi kanatçığımızın yüzey düzgünlüğüdür. Bu etkenlerden dolayı en çok dikkat edeceğimiz noktalardan bir tanesidir.

Kanatçık Üretimi

https://www.youtube.com/watch?v=hxaMms0CK1Q

• Youtube linkini paylaştığımız videoda da göreceğiniz gibi montaj aşamalarımız bu şekildedir:

 Kanatçıklarımız motor oturağına vidalanarak sabitlenecektir.

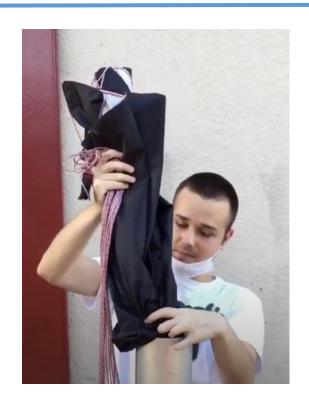
 Kanatların monte edilmiş olduğu motor oturağını alt gövdeye geçirerek takacağız. Motor oturağımızı vidalama yöntemi ile gövdeye bağlayacağız.

 Motor tutucumuzu yerine yerleştirdikten sonra vidalayacağız.

 Paraşütlerimizi roket içine yerleştireceğiz.

• Faydalı yükümüzü roket içine yerleştireceğiz.

 Aviyonik sistemimizin oturağını yerleştirip somun eşiliğinde sıkılıp kapatılacaktır.

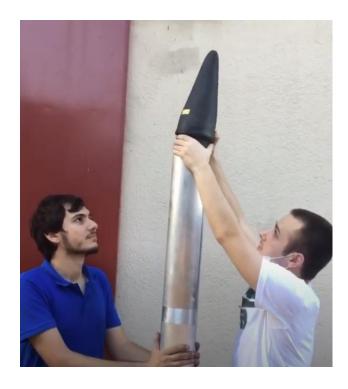

 Aviyonik bölmemizi alt gövdeye yerleştireceğiz

• Üst gövdeyi aviyonik bölmeye geçireceğiz.

• Burun konisini yerleştireceğiz

• Sıralanan işlemler sonrasında roketimiz montor montajına hazırdır.

Roket Genel Montaji

https://www.youtube.com/watch?v=kJCpNqhx2Gk

• Karabarut montajının hangi aşamada ve nasıl yapılacağı "Atışa Hazırlık" videosunda mevcuttur.

Atışa Hazırlık

https://www.youtube.com/watch?v=x_sa4RnEX5Q

Roket Motoru Montajı

 Roket motoru yüklediğimiz videoda gözüktüğü gibi rokete en son adımda montajlanmaktadır. Daha sonrasında motor tutucu yerleştirildikten sonra altı (6) vida ile sabitlenmektedir. İstenildiği takdirde vidalar sökülüp motor dışarı çıkarılabilir.

Roket Motoru Montaji

https://www.youtube.com/watch?v=8XuXUnCevB0

Atış Hazırlık Videosu

Atışa hazırlık sırasında gerçekleştireceğimiz süreç aşağıda linki verilmiş videoda gösterilmiştir.

Atışa Hazırlık

https://www.youtube.com/watch?v=x_sa4RnEX5Q

Yapısal/Mekanik Mukavemet Testleri

Burun Konisi Mukavemet Testi

Youtube'a yüklemiş olduğumuz test videomuzda göreceğiniz gibi burun konimizin mukavemetini test etmek amacıyla 8kg'lık ve 65kg+ ağırlık uygulayarak burun konimizin herhangi bir hasar alıp almayacağını test ettik. Testimiz sonucunda videoda da göreceğiniz gibi en ufak bir hasar olmadığına şahit olduk.

Gövde Mukavemet Testi

Youtube'a yüklemiş olduğumuz test videomuzda göreceğiniz gibi öncelikle gövdemizin ortasına bağlamış olduğumuz 8kg'lık ağırlık ile daha sonrasında da uyguladığımız 65kg+ ağırlık ile herhangi bir hasar alıp almadığını kontrol ettik. Daha sonrasında sabitleyip kenarlarına yaptığımız basınçlarla bükülüp bükülmeyeceğini test ettik. En son olarak da 20m'den fırlattığımız gövdemizin bu tarz bir şiddete karşı vereceği tepkiyi test ettik. Testlerimiz sonucunda gövdemizi gözlemledik ve herhangi bir hasar görmediğine şahit olduk.

Yapısal/Mekanik Mukavemet Testleri

Kanatçık Mukavemet Testi

Rüzgar Dayanım Testi

Youtube'a yüklemiş olduğumuz test videomuzda göreceğiniz gibi öncelikle kanatçıklarımızın ortasına bağlamış olduğumuz 8kg'lık ağırlık ile herhangi bir hasar alıp almadığını kontrol ettik. Daha sonrasında sabitleyip uyguladığımız basınçlar ile burulma testini gerçekleştirdik. En son olarak da 20m'den fırlattığımız kanatçığımızın bu tarz bir şiddete karşı vereceği tepkiyi test ettik. Testlerimiz sonucunda kanatçıklarımızı gözlemledik ve herhangi bir hasar görmediğine şahit olduk.

Youtube'a yüklemiş olduğumuz test videomuzda göreceğiniz gibi roketimizi burun gövdesi ve gövde olmak üzere mekanizmamızın içine yerleştirdik ve rüzgar dayanım testi gereği yüksek basınca maruz kaldığı takdırde ne sonuç alacağımızı gözlemedik. Gözlemlerimiz sonucunda roketimizin bu şartlara dayanıklı olduğuna ve herhangi bir hasar almadığına şahit olduk.

Kurtarma Sistemi Testleri

Paraşüt Açılma Testi

Youtube'a yüklemiş olduğumuz test videomuzda göreceğiniz gibi paraşütümüze bağladığımız burun konimizi yaklaşık 20m yükseklikten fırlattık. Fırlatmamız sonrasında paraşütümüzün başarılı bir şekilde açıldığına şahit olduk ayrıca bağladığımız burun konimizin de herhangi bir hasar almadığını gözlemledik.

Burun Konisi Ayrılma Testi

Youtube'a yüklemiş olduğumuz test videomuzda göreceğiniz gibi ayrılma sistemimizin içerisine yerleştirmiş olduğumuz karabarut ile gerekli basınç yaratılmış ve burun konimizin ayrılma işlemi başarılı bir şekilde gerçekleşmiştir.

Aviyonik Sistem Yazılım ve Donanım Testleri

Aviyonik Donanım Testi

Youtube'a yüklemiş olduğumuz test videomuzda göreceğiniz gibi GPS modülümüz ve arduinoumuzu bilgisayarımıza bağlayıp bizi bilgilendirmesini test ettik. Testimiz sonucunda sorunsuz bir şekilde bilgi alabildiğimizi gözlemledik.

Algoritma Kod Testi

Youtube'a yüklemiş olduğumuz test videomuzda göreceğiniz gibi öncelikle yazmış olduğumuz kodu derledik ve herhangi bir derleme hatası olmadığını gözlemledik. Daha sonrasında donanımımızın çalışmasından ve bize verdiği verilerin bulunduğumuz konumun verileri ile tutmasından ötürü kodumuzun başarılı bir şekilde çalıştığını gözlemledik.

Telekominikasyon Testleri

Telemetri Testi

Youtube'a yüklemiş olduğumuz test videomuzda görebileceğiniz gibi yazmış olduğumuz kod ve kullanacağımız ekipmanlar aracılığı ile uzaklıkta artış olsa da veri akışımızda herhangi bir kesiklik veya aksaklık olmadığını gözlemlemiş bulunmaktayız.

Test Videolarımız	
Yapısal/Mekanik Testler	https://www.youtube.com/watch?v=Lc5059dsQSI
Paraşüt Açılma Testi	https://www.youtube.com/watch?v=qNvd3VFVvDw
Telemetri Sistemi Testi	https://www.youtube.com/watch?v=-zffyzCPebY
Algoritma Kod Testi	https://www.youtube.com/watch?v=MLYswPTrYNg
Aviyonik Donanım Testi	https://www.youtube.com/watch?v=gQ12a17ecwQ
Burun Konisi Ayrılma Testi	https://www.youtube.com/watch?v=wQjnxnECnaY

• Bir önceki aşamada testleri gerçekleştirilen sistem ya da alt sistemlerin güncellenmesine ihtiyaç duyulmamıştır. Bir önceki aşamada paylaştığımız test videolarımıza tablodaki linklerden ulaşabilirsiniz.

Yarışma Alanı Planlaması

Montaj ve Operasyon Plani

- Roket demonte halde atış alanına getirilecektir.
- Her ekip üyesi roketin montajında görev alacaktır.
- Atış alanında motorun yüklenmesiyle Burak Bilgin ve Hakan Öztürk görevli olacaktır.
- Her ekip üyesi roketi rampaya taşayacaktır.
- Ateşleme telinin motora montajını İsmail Metin Özbakar ve Mehmet Ali Yücel yapacaktır.
- Ateşleme Sorumlumuz Burak Bilgin'dir.
- Aviyonik sistemimizin içerisinde bulunan telemetri sistemimiz ile yer istasyonuna anlık veri aktarımı gerçekleştirilecektir.

Yarışma Alanı Planlaması

Acil Durum	Eylem Planı
Atış alanında roketimizin içerisinde bulunan herhangi bir cihazda Teknik bir sorun ile karşılaşılması.	Roketimizin içerisinde bulunan ve yedeği temin edilebilecek tüm parçaların yedeği temin edilip atış günü yanımızda olacaktır.
Atış gününe yakın bir zamanda veya atış günü ekip üyelerinden birinin rahatsızlanması veya sakatlanması.	Rahatsızlığa veya rahatsızlığın durumu değelendirilecek ve sorun yaşayan ekip üyesine göre görev dağılımı değiştirilecektir.
Faydalı yükün kasasının atış gününe yakın bir zamanda veya atış günü zarar görmüş olması.	Faydalı yükümüzün kasasının ve temin edilebilecek teknik detaylarının yedekleri temin edilecek ve atış gününde yanımızda olacaktır.
GPS sinyali kesintisi.	Ticari sitemimizden veya uçuş bilgisayarımızdan herhangi birinden GPS sinyali alamama durumumuzda diğeri yedek sistem olarak devreye girecektir

Yarışma Alanı Planlaması

Risk	Açıklama
Uçuş bilgisayarımızın bozulması.	Uçuş bilgisayarımızın bozulması durumunda yanımızda bulunacak yedek kartlar kolaylıkla tak-çıkar şeklinde montajlanması mümkün olduğundan kullanılabilecektir.
GPS sinyali kesintisi.	Ticari sitemimizden veya uçuş bilgisayarımızdan herhangi birinden GPS sinyali alamama durumumuzda diğeri yedek sistem olarak devreye girecektir.
Tedariği gecikmiş olan bir ürünün var olması.	Tedariği gecikmiş olan cihazlar hakkında açıklama aviyonik sistem başlığı altında faturalar ve kargo bilgileriyle yapılmıştır. Cihazların temini bilgilendirmelerde görüldüğü gibi kesin olarak gerçekleştirilecektir. Buna rağmen risklerimizi minimuma indirmek açısından cihazların temini gerçekleşmediği takdirde kendi ürettiğimiz devre kartı atış alanında yanımızda hazır olarak bulunacaktır.